

УДК 001.8+766.05+655:74

ОФОРМЛЕННЯ ВІЗУАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ КНИГ ЖАНРУ DARK ROMANTIC FANTASY (ТЕМНЕ РОМАНТИЧНЕ ФЕНТЕЗІ)

БІЛЯКОВИЧ Ліана, РОГАЛЬСЬКА Марія

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, Київ, Україна
podium-lex@ukr.net, rogalskaya.masha7@gmail.com

У роботі наведено аналіз оформлення візуальної частини книг жанру темне романтичне фентезі. Розглянуто різні техніки виконання обкладинок, семіотичні елементи та колірні рішення.

Ключові слова: наукові дослідження, графічний дизайн, поліграфічний дизайн.

ВСТУП

Візуальне оформлення книги являється одним із важливих факторів її актуальності на ринку і може значно впливати на продажі. Процес створення обкладинки і ілюстрацій складається з підбору кольорів і шрифтів, розстановки акцентів і важливих візуальних тригерів, за якими читач зможе розпізнати жанр книги з першого погляду.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою завдання є дослідження різних технік та методик створення обкладинок, огляд різних стилів і їх сумісності з жанрами. Дослідження різних типографічних та колірних рішень та їхній вплив на сприйняття продукту.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Зовнішній вигляд книги є одним з важливих елементів сприйняття читачем, він формує думку потенційного клієнта про книгу і значно впливає на бажання її придбати. Книги з гарною та гармонійною обкладинкою можуть стати надбанням колекціонерів, навіть якщо в тих вже є примірник, яскравим прикладом цього є серія книг «Гаррі Поттер» авторства Joanne Rowling (Джоан Роулінг), які успішно перевипускають ілюстрованими виданнями, або виданнями, присвяченими конкретному факультету (тобто чотири окремих видання, що відрізняються лише кольором обкладинки). Більше того, видання «Поттеріани» від українського видавництва «АБА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» вважається одним з найкращих в світі і часто красується на полицях іноземних колекціонерів, не зважаючи на мовний бар'єр. Потенційному клієнту, цільовій аудиторії, цікаво побачити обкладинку, створену під його бажання чи очікування від певного жанру чи тематики книги, і це побажання варто враховувати під час створення візуального оформлення. Обкладинка для книги – автобіографії має суттєво вирізнятися від дитячої пригодницької

книги, а обкладинка для фентезі не має бути такою ж стриманою і серйозною, як словник чи підручник.

Раніше, ще до появи друкарських станків і принтерів, створення обкладинки та ілюстрацій було дуже важкою і кропіткою справою, а дозволити собі проілюстроване видання міг далеко не кожен. Зараз, з розвитком технологій, такої проблеми нема, а ремесло художника-ілюстратора стало доволі популярним. Наразі в нас є усі можливі технології, що допомагають створити хороший продукт. Для тих, хто досі малює вручну на папері, існують сканери, що передають зображення на екран без втрати якості і кольорів. Для тих же, хто малює за допомогою графічних планшетів, є чимало графічних програм, в яких можна працювати. Procreate, Krita, PaintTool SAI, Clip Studio Paint – лише мала частка з цих програм, що робить цифровий арт доступним для будь-якого користувача з будь-якою технікою, навіть для тих, хто малює з крихітного екрану телефону. Графічні програми для малювання здатні як імітувати справжні матеріали для творчості, наприклад акрил та гуаш, так і оперувати векторами, що дозволяє художнику малювати в безлічі різних стилів, а замовнику обирати для себе ілюстратора з найбільш підходящим стилем.

Окрім малювання, іншим способом створити обкладинку також є фотоколажування. Для цього також існує безліч програм, наприклад Photoshop і Canva. Для створення обкладинки способом фотоколажування необхідно знайти декілька тематичних фото і вдало поєднати їх між собою, коригуючи кольори і відрізаючи усі непотрібні елементи, щоб створити атмосферну картинку. Таким способом часто користуються, щоб додати на зображення людину, особливо якщо треба зобразити її в магічному чи незвичайному середовищі. Тож такий тип створення обкладинок дуже актуальний для фентезі і фантастики.

Неймовірно важливо під час роботи над обкладинкою влучно підібрати та відформатувати шрифт. Типографія, або ж мистецтво оздоблення тексту, охоплює важливі сфери дизайну, такі як створення і модифікація шрифтів, а також верстки. Верстка є чи не найважливішою частиною оформлення книги, адже від цього процесу залежить сприйняття книги читачем, невдала верстка може відвернути від себе, створити враження дешевого, неякісного продукту. Перш ніж почати форматувати шрифт, варто спочатку підібрати влучну гарнітуру, озираючись на розмір назви і жанр книги, а також на інші елементи обкладинки. Рукописні шрифти можуть чудово вписатися в романтичну книгу, або ж в дитячу, або навіть в чийсь автобіографію. А от декоративні виглядатимуть найкраще в фантастиці, в книгах, сюжет яких відбувається в далекому майбутньому. Також серед декоративних шрифтів часто можна знайти такі, що пасуватимуть під горор чи трилер – вкриті сплесками крові чи записані літери. Для кулінарних книжок, книжок з саморозвитку найкраще пасуватимуть гротескні гарнітури, найлегші для сприйняття.

Існують різні методики оформлення книжкової обкладинки, кожна з них заточена під певні жанри і буде візуально розпізнаватися читачем. Наприклад, можна створити просту обкладинку, основний фокус якої буде

зосереджений на певному предметі, наприклад, чарівній паличці чи короні, каблучці, будь-якій іншій прикрасі чи чарівному артефакту. Такі обкладинки можна зустріти як серед дитячих казок, так і серед дорослого фентезі. Зобразивши на обкладинці один з цих предметів ілюстратор створить для читача візуальний асоціативний ланцюжок магічний предмет – історія про магію – фентезі, тим самим приверне увагу цільової аудиторії жанру. Втім, ці предмети більше стосуються пригодницького фентезі.

Одним з найяскравіших символів темного романтичного фентезі є квіти, зображення переплєтених квіток, букетів з різними видами квітів в них. Квіти можуть бути зображені як і реалістично, так і стилізовано, або ж вони можуть бути лише елементом обкладинки, наприклад у вигляді тату на тілі персонажа, вінком, бути у вигляді прикраси. Флористичні обкладинки часто опираються на мову квітів, флорографію. Яскравий приклад флорографії - червоні троянди, що означають палке і пристрасне кохання, а також ромашки і інші польові квіти, що означають чистоту і простоту, невинність почуттів. Квіти і лоза, розташовані навколо назви книги на обкладинці, оточені метеликами, на темному фоні – типова обкладинка для книги жанру темне романтичне фентезі.

Інший дуже актуальний як для темного романтичного фентезі, так і для фантастики і пригодницьких книжок візуальний прийом – зображення на обкладинці головного героя книги. В пригодницьких фентезі головний герой часто зображений в центрі композиції один, або в оточенні вірних друзів і суперників, а події навколо нього тонко передають сюжет книги. Для темного романтичного фентезі більш типово мати жінку за головну героїню, передавати настрій, а також культурну епоху чи національність її виглядом. Часто по зовнішньому вигляду головної героїні на обкладинці можна вгадати певні події книги. Одяг і зачіска героя можуть передавати певну історичну епоху, культуру, національність, навіть якщо вигадану. Яскравим прикладом є серія книг «Двір шипів і троянд», кожна обкладинка якої формує емоційний зв'язок з героїнею, навіть не показуючи її обличчя, створює певний містичний настрій. Її образ, суворий але ніжний, створює відповідну атмосферу.

Також вдалі обкладинки можна створювати, звертаючись до семіотики. Існує чимало символів з релігії, культури та міфів, які можна використати як елементи зображення, ними часто можна переказати сюжет книги чи натякнути на певний сюжетний хід, але зробити це неочевидним способом. Хорошим прикладом семіотики можуть бути змії, що означають в різних практиках як зцілення і трансформацію, так і цикл життя і смерті, можуть стати символом зради і гріха. Інший приклад – корони та діадеми, що несуть в собі значення розкоші, влади, багатства, а також тиранії та насилля. Терен – давній біблійний символ гріха і каяття, страждань. Таким само значущим є вибір кольорів для обкладинки чи ілюстрації. Горор не може бути яскравим чи пастельним, а романтика важко уявляється в готично-чорних відтінках. Кольори важливо підбирати за асоціаціями з жанром, наприклад, підбирати фіолетові та сині футуристичні відтінки для фантастики, спокійні

сірі та блакитні для книг по психології, зелені і рожеві квіткові відтінки для чарівного фентезі, тощо.

ВИСНОВКИ

Загалом, для створення вдалої обкладинки та ілюстрацій існує чимало методик і підказок, це дуже різноплановий процес, кожний етап якого дуже значущий. Гармонійне поєднання усіх елементів візуального оформлення – від відтінків кольору до гарнітури і кегля – ідеальний рецепт хорошої обкладинки. Проведене дослідження різних символів та елементів обкладинки, а також технічних можливостей для самостійного створення продукту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Отченко В. Типографіка в дизайні. Основні поняття і правила, IProspect, URL: <https://iprospect.com.ua/tipografika-v-dizajni-osnovni-ponyattya-i-pravila/>
2. Як створити дизайн обкладинки для книги. DIZZ. URL: <https://dizz.in.ua/uk/yak-stvoriti-dizajn-obkladinki-dlya-knigi/>
3. 7 Latest Trends in Fantasy Book Cover Design, GetPremades, 10.2023. URL: <https://getpremades.com/7-latest-trends-in-fantasy-book-cover-design/>
4. 10 Types of Book Cover Designs, ts95studios, 01.2025, URL: <https://www.ts95studios.com/subpages/Blog/TypesofBookCoverDesigns.html>
5. Теорія кольору в графічному дизайні, Dizz, URL: <https://surl.li/fkqyve>

BILIAKOVICH L., ROHALSKA M.

DESIGN OF THE VISUAL PART OF BOOKS IN THE DARK ROMANTIC FANTASY GENRE

This work provides an analysis of the design of the visual part of books of the dark romantic fantasy genre. Different cover techniques, semiotic elements and color solutions are considered.

Key words: *scientific research, graphic design, print design.*